

I. Vanmorgen pakken wij de meerdelige preekserie over het kerkelijk bestuur op. In deze serie kijken we naar hoe een plaatselijke kerk, waarvan Christus het Hoofd is, bestuurd dient te worden door wedergeboren mensen van vlees en bloed.

A. In het eerste deel begon ik met twee uitgangspunten die van essentieel belang zijn voor hoe wij kerkelijk bestuur zien.

i. Het eerste uitgangspunt is dat Jezus Christus het hoofd van Zijn gemeente is, punt uit.

ii. Het tweede uitgangspunt is het priesterschap van alle gelovigen.

a. In mijn bescheiden mening zijn deze twee uitgangspunten fundamenteel voor hoe wij Bijbels naar kerkbestuur horen te kijken.

B. Naast deze twee uitgangspunten hebben we heel kort gekeken naar de drie meest gangbare bestuursvormen die door de gehele kerkgeschiedenis tot op de dag van vandaag gehanteerd worden. De bedoeling was om aan te geven dát deze er zijn en niet om deze per se uit te diepen.

C. Als laatste gaf ik aan dat in het N.T. drie woorden voorkomen voor het ambt van een kerkbestuurder oftewel een kerkleider. In de H.S.V. komen deze voor als **opziener**, **ouderling** en **herder**.

i. In deel 1 en 2 hadden we gekeken naar de woorden opziener (*episkopos*) en ouderling (*presbuteros*).

ii. We hadden gezien dat beide termen al vroeg in het O.T. verschenen, wat aangeeft dat deze niet speciaal gecreëerd waren voor het N.T.

iii. We hebben gezien dat jij en ik de HEERE dankbaar mogen zijn voor het feit dat Hij opzieners en ouderlingen van dit geestelijk kaliber voor ogen heeft om Zijn Gemeente te besturen.

iv. En tot slot hebben we gezien dat opziener en ouderling synoniem zijn. Dus waar wij in het N.T. de opzieners en de ouderlingen van de Gemeente tegenkomen, dan wordt een en dezelfde ambt bedoeld.

v. In de volgende serie zullen we gaan kijken naar de kwalificaties van een opziener en ouderling om te bepalen wie een opziener/ouderling in Gods gemeente mag zijn.

II. Vandaag gaan wij kijken naar het derde woord dat het ambt van een kerkleider beschrijft, en dat is herder (*poimen*).

De herder als kerkleider komt slechts één keer als zelfstandig naamwoord voor in het N.T. Het is te vinden in Efeze 4. De werkwoordsvorm komt meerdere keren voor.

Efeze 4:11 – “En Hij (Jezus) heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als **herders en leraars...**”

I. Hier geeft Paulus aan dat Jezus vier bedieningen aan Zijn Gemeente heeft gegeven. De bediening van apostel, profeet, evangelist en de herder en leraar.

A. Ik zal op dit moment niet ingaan op de eerste drie bedieningen, want dat is een studie op zich. Het gaat mij in deze studie voornamelijk om de herder en leraar.

B. De bediening van herder en leraar wordt gezien als één ambt omdat in de grondtekst het verbindingswoord ‘**kai**’, of in het Nederlands ‘**en**’, de twee termen verbind tot een en hetzelfde. Herders en leraars worden hier in één adem samen genoemd. Je zou het kunnen schrijven herders-leraars.

i. Wat dit idee versterkt is dat in de grondtekst het woord voor ‘**anderen**’ niet tussen herders en leraars herhaald wordt zoals wel bij de eerder genoemde bedieningen.

“En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, **anderen** als profeten, weer **anderen** als evangelisten en nog weer **anderen** als **herders en leraars.**”

a. Om het voor mezelf wat makkelijker te maken zal ik voortaan ‘**herder**’ zeggen, maar dan bedoel ik wel gewoon herder-leraar.

II. Paulus schrijft dat Jezus herders aan Zijn Gemeente heeft gegeven met een specifiek doel voor ogen.

Vers 12-16 – “**12**om de heiligen toe te rusten, tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, **13**totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus, **14**opdat wij geen jonge kinderen meer zouden zijn, heen en weer geslingerd door de golven en meegesleurd door elke wind van leer, door het bedrog van de mensen om op listige wijze tot dwaling te verleiden, **15**maar dat wij, door ons in liefde aan de waarheid te houden, in

alles toe zouden groeien naar Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus. ¹⁶Van Hem uit wordt het hele lichaam samengevoegd en bijeengehouden door elke band die ondersteuning geeft, overeenkomstig de mate waarin ieder deel werkzaam is. Zo verkrijgt het lichaam zijn groei, tot opbouw van zichzelf in de liefde.”

A. Dit is nogal wat! Jezus heeft Zijn Gemeente herders gegeven om Gods wedergeboren kinderen toe te rusten zodat ieder lid koste wat kost welwillend meedoet en bijdraagt aan de opbouw van de gemeente.

i. Het toerusten betekent dat Gods kind geschikt, gezond, gereed gemaakt wordt om datgene te kunnen doen dat God van Zijn kind vereist. Het betekent iemand maken tot wat hij hoort te zijn. In deze context, een actief deelnemer van Zijn gemeente.

ii. Het toerusten is geen 12-stappen plan. Hiervoor hoeft je geen gaventest te hebben gedaan. Dit is niet afhankelijk van de uitslag van een Meyers-Briggs onderzoek. Nee, dit is iets bovennatuurlijk, dat alleen de Geest van God en het Woord van God in jou en mij kan bewerkstelligen.

a. En het is de taak, de plicht van de herder-leraar om zich hiervoor in te zetten zodat Gods kinderen toegerust zullen worden zoals het hier staat; tot het werk van dienstbetoon en tot opbouw van Zijn gemeente. En de bediening van het verklaren van het Woord van God is hierin primaire.

B. En wanneer dit in een plaatselijke gemeente zoals de CCH plaatsvindt, dan is het echt genieten van Jezus en van elkaar. Dan zullen we een klein voorproefje krijgen van hoe het in de eeuwigheid met Christus zal zijn.

i. Er zal volgens vers 13 geestelijke eenheid zijn rond het gemeenschappelijk geloof. Wanneer gelovigen goed in het Woord onderwezen zijn, wanneer gelovigen de Heere in de gemeente trouw dienen, en wanneer de gemeente door deze twee zaken geestelijk volwassen worden, dan is eenheid in het geloof het gevolg. Deze eenheid heeft voornamelijk met de christelijke doctrine, oftewel met de leer van de apostelen te maken.

a. In zo'n gemeente zullen de leden zich uitstrekken naar wat Christus wil; voor zowel het individu, alsook voor het geheel.

- b.** Mensen zullen gesnoeid *willen* worden opdat ze meer vrucht zullen dragen tot eer en glorie van de Vader.
- c.** Mensen zullen zichzelf welwillend verloochenen, zij zullen welwillend sterven aan zichzelf, zij zullen Jezus koste wat kost na willen volgen.
- d.** Mensen zullen geheiligd willen worden. D.w.z. dat omdat zij doordrongen zijn van het feit dat zij niet van zichzelf zijn, maar dat zij Christus toebehoren, zij apart gezet zijn voor Zijn doeleinden. Zij zullen niet langer voor zichzelf gaan leven.
  - 1.** Ook zullen mensen zich gaan overgeven aan het heiligingswerk van het Woord van God, van de Geest van God, en van de Bijbelse fellowship waarin de Geest en het Woord aan het werk zijn.
- e.** Mensen zullen alle *'elkaar'* en *'elkander'* verzen in het Nieuwe Testament toe willen passen. Dit geldt voor zowel degene die het Bijbelvers uitoefent als degene die het ontvangt.
- f.** Deze mate van eenheid rond het gemeenschappelijk geloof is wat Jezus voor Zijn Gemeente voor ogen heeft. En hiertoe heeft Hij de Gemeente o.a. herdersongegeven.
- g.** Natuurlijk zal dit nooit in perfectie tot uiting komen want we hebben nog steeds te maken met ons feilbaar en gevallen natuur. Maar naarmate wij als gemeente naar Christus toe groeien, zullen wij steeds meer gaan genieten van Gods werk in ons, onder ons en door ons heen. En zullen we veel minder gaan letten op wat er evt. fout gaat. Eenheid is Gods wil, en is van levensbelang voor Zijn gemeente.
  - 1.** En alleen het toerusten van de heiligen kan en zal ons helpen om tot die eenheid te komen.
- ii.** Er zal ook eenheid zijn in onze kennis van de Zoon van God. Het woord voor kennis in de grondtekst is in dit geval *'epignosis'*. Dit betekent een nauwkeurige en juiste kennis.

M.a.w. jij en ik zullen Jezus gaan leren kennen voor wie Hij daadwerkelijk is; zoals Hij zich in de Schrift kenbaar

maakt. En wanneer dit zo is, zullen er geen discussies of twijfels zijn over wie Jezus is, hoe Hij denkt, wat Hij bedoelde met wat Hij o.a. in de Evangelieën zei, enz.

a. Er zullen geen discussies zijn waarin gezegd wordt: 'ja, maar ik denk dat Jezus...' en vul het maar in. Nee, jij en ik zullen Hem nauwkeurig en juist kennen. Niet volledig, maar goed genoeg om tot eenheid van het geloof te kunnen komen.

b. Er zal een nauwkeurige en juiste kennis van Jezus zijn wat resulteert in bijv. wanneer wij onderling en het met anderen hebben over Jezus, dan zullen wij het over dezelfde Jezus hebben, de Jezus van de Bijbel.

iii. De herder en de door hem toegeruste leden van de gemeente zullen er ook samen voor zorgen dat de gemeente geestelijk volwassen zal worden, en dat volgens de maatstaf van Jezus Zelf.

a. Volwassenheid in Christus is wat God ook voor ogen heeft voor Zijn gemeente. Het maakt uiteindelijk niets uit hoe oud je in Christus bent, maar hoe volwassen je in Christus bent.

1. Je kunt bijv. een 50'er - 70'er zijn die z'n hele leven lang in de kerk heeft gezeten en dan nog lang niet geestelijk volwassen in Christus zijn.

2. Daarentegen kan je zelfs als tiener of 20'er of 30'er in veel opzichten wel degelijk geestelijk volwassen in Christus zijn.

b. Gods verlangen voor Zijn gemeente is dat iedere gelovige, geen uitzonderingen, zal worden als Zijn Zoon, Jezus Christus. Dit is geestelijke volwassenheid.

Romeinen 8:29 – "Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook **van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn...**"

1. Natuurlijk zal geen van ons in dit leven volledig en perfect de maatstaf bereiken van de maat die behoort tot de volheid van Christus.

2. Maar, in hoeverre wij het wél kunnen bereiken, moeten jij en ik er alles voor over hebben om volwassen in Christus te worden.

3. Want de gemeente van Jezus Christus op aarde is Jezus Christus op aarde. Paulus schrijft in hoofdstuk 1 dat de gemeente vervuld is met alles dat Christus Zelf is.

Efeze 1:22-23 – “²²En Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem als hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente, ²³die Zijn lichaam is **en de vervulling van Hem Die alles in allen vervult.**”

(i) Jezus Christus, die Zijn Gemeente duur gekocht heeft met Zijn kostbaar bloed heeft haar met Zichzelf gevuld zodat jij en ik die wedergeboren zijn, Christus kunnen zijn.

(ii) Hiermee bedoel ik absoluut niet dat jij en ik kleine christussen zijn, maar dat de Gemeente, het Lichaam van Christus als het ware Christus op aarde is.

(iii) Dit is dan ook de reden dat Jezus Zelf tegen Zijn discipelen zei dat het beter is dat Hij terug naar de hemel gaat. Zodat de Heilige Geest kon komen om de Gemeente met de volheid van Christus te kunnen vullen.

(iv) Vandaar dat Jezus ook tegen Zijn discipelen zei dat hij die in Hem geloofd, in grotere mate de werken van Jezus zal doen omdat Hij terug ging naar Zijn Vader.

01 Jezus moest naar de hemel terug gaan voordat God de Heilige Geest uitstortte waardoor Hij de Gemeente vervulde en bekrachtigde om Christus op aarde te zijn.

4. Dit is waarom God ernaar verlangt dat Jezus elke dag meer en meer gestalte in jou en mij krijgt. Geestelijk volwassen worden tot de maat van de grootte van de volheid van Christus is dus niet optioneel. Het is een must!

En voor de goede orde. God verwacht niet dat jij en ik op eigen houtje volwassen en volgroeid in Christus zullen worden.

Nee, Hij heeft de herder en de door hem toegeruste heiligen gegeven om deze groei naar volwassenheid toe in jou en mij te bewerkstelligen.

En zoals het Woord van God en de Heilige Geest van God onmisbaar zijn, zijn ook de herder en de door hem toegeruste heiligen in dit proces onmisbaar.

iv. Volgens vers 14 zal de herder en de door hem toegeruste leden van de gemeente ook zorgen voor geestelijke stabiliteit. De leden zullen naarmate zij volwassen worden geen onmondige jonge kinderen zijn v.w.b. het geloof.

Ze zullen niet heen en weer geslingerd worden door elke wind van leer door het bedrog van mensen die op listige wijze tot dwaling verleiden.

a. Soms vragen mensen aan mij of de zelfverklaarde Bijbelleraren die valse leer brengen het zelf door hebben dat ze mensen misleiden. Ze vragen zich af of deze misschien zonder te weten zelf misleid zijn waardoor ze onbewust mensen met hun valse leer misleiden.

b. Ik geloof wat hier staat: '[door het bedrog van de mensen om op listige wijze tot dwaling te verleiden](#)'. Ze weten wat ze doen.

c. Maar, door toegerust te zijn, door opgebouwd te zijn, door tot eenheid van het geloof te komen, door Christus nauwkeurig en juist te kennen, door geestelijk volwassen te zijn, is het echt niet mogelijk om misleid te worden door deze bedriegers.

v. Vers 15 wordt in mijn optiek in de meeste Nederlandse vertalingen van de Bijbel niet helemaal juist vertaald. Ook niet door de HSV. Er staat:

Vers 15 – "maar dat wij, [door ons in liefde aan de waarheid te houden](#), in alles toe zouden groeien naar Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus." (HSV)

Vers 15 - "Nee, [laten wij de waarheid spreken in liefde](#) en zo volledig naar Christus toe groeien. Hij is het hoofd." (Willibrord 2012)

a. Kijk, beide zijn waar. In tegenstelling tot de valse leraren die op listige wijze tot dwaling verleiden hoort de herder en de gemeente van Christus zich **'in liefde aan de waarheid te houden'** en **'de waarheid te spreken in liefde'**.

b. Maar, **'de waarheid spreken in liefde'** is niet alleen een meer accurate vertaling uit de grondtekst, het is duidelijker en meer expliciet in hoe de herder en de gemeente de waarheid horen te verklaren.

1. Het doel hiervan is **'in alles toe zouden groeien naar Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus'**.

2. Om die groei te bewerkstelligen is het nodig dat jij en ik (en wij samen) de Bijbelse waarheden tegen elkaar spreken. Denk aan de elkaar en elkander verzen.

3. Maar, kijk. De waarheid is vaak hard genoeg, en hoe liefdevol je het ook brengt, kan het nog steeds hard overkomen. We moeten de Bijbelse waarheden dus zeker niet onzorgvuldig aan elkaar overbrengen.

(i) We mogen zeker niet de houding hebben van: **'ja, maar het is toch zo!'**. Liefde is de vrucht van de Geest en daarom is ook dit een geestelijk en bovennatuurlijke zaak.

Vers 16 – “Van Hem uit wordt het hele lichaam samengevoegd en bijeengehouden door elke band die ondersteuning geeft, overeenkomstig de mate waarin ieder deel werkzaam is. Zo verkrijgt het lichaam zijn groei, tot opbouw van zichzelf in de liefde.”

vi. In vers 16 zien we iets wonderlijk. Door Jezus wordt het hele lichaam, de gemeente samengevoegd en bijeengehouden. Het is Zijn almacht en kracht die dit doet. Zijn kracht veroorzaakt de groei en de opbouw van de gemeente.

vii. Maar kijk wat Paulus zegt. Het hele lichaam, de gemeente wordt samengevoegd en bijeengehouden **door elke band die ondersteuning geeft, overeenkomstig de mate waarin ieder deel werkzaam is.**

- a. Het idee van 'elke band die ondersteuning geeft' moet je zien als elk pees en elk gewricht in een menselijk lichaam die alles bij elkaar houdt en alles in harmonie samen doet werken.
- b. Door deze gewrichten wordt elk deel van het lichaam met elkaar verbonden waardoor het in staat is om gelijkmatig te groeien en opgebouwd te worden.
- c. *'Christus is de bron van het leven, de kracht en de groei van de kerk, die hij faciliteert door de gaven van elke gelovige en de wederzijdse bediening in gewrichten die andere gelovigen raken. De kracht in de kerk stroomt van de Heer door individuele gelovigen en relaties tussen gelovigen.'* John MacArthur

- 1. Zo verkrijgt het lichaam zijn groei, tot opbouw van zichzelf in de liefde, schrijft Paulus.

III. Jezus heeft Zijn gemeente herders gegeven om de heiligen toe te rusten tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus. Zonder een herder in de gemeente te hebben, een herder die Jezus voor ogen heeft, ligt de gemeente plat. Jullie beseffen je dat toch wel?

A. Maar, wist je dat Jezus Zijn gemeente ook *jou* heeft gegeven? Wat Jezus voor jou voor ogen heeft is dat jij een band bent, een gewricht bent, een pees bent die ondersteuning geeft, overeenkomstig de mate waarin ieder deel werkzaam is. Werk is wat Jezus van jou vereist.

B. Jij bent onmisbaar! Snijd je achilles pees maar eens door en zie of je nog kan staan of lopen. Snap je? Nog te veel van jullie denken dat jullie 's zondags 'naar de kerk toe gaan', maar dat is fout! De kerk is geen plek of event, maar een lichaam, een levend organisme. En dit lichaam heeft jou nodig om te kunnen groeien en om opgebouwd te worden.

C. Hoe gezond en volwassen onze gemeente op dit moment ook is, ik geloof dat wij als geheel nog lang niet de potentie hebben bereikt dat Jezus voor ons voor ogen heeft.

"Sommige mensen zien de kerk als een piramide, met de voorganger bovenaan. Anderen zien de kerk als een grote bus die bestuurd wordt door de voorganger die zijn passieve passagiers meeneemt waar ze heen moeten. God wil dat we de kerk zien als een lichaam, waar ieder lid zijn deel doet."

David Guzik

IV. Tot slot nog een paar gedachten over de herder. Jezus Christus is de Opperherder en de herders die Jezus aan de gemeente gegeven heeft zijn onder-herders.

A. Als Opperherder heeft Jezus de opdracht aan de onder-herders gegeven om Zijn kudde te weiden en te hoeden. Dit staat o.a. in Johannes 21 en in 1 Petrus 5.

B. Dit betekent dat de herder verantwoordelijk is voor het geestelijk welzijn van de gemeente waarover hij door Christus is aangesteld. En deze verantwoordelijkheid kent meerdere aspecten. Maar de hoofdzaak is om ervoor te zorgen dat Zijn schapen en lammeren gezond en vruchtbaar zijn, zoals we vandaag in Efeze 4 hebben gezien.

C. En de primaire manier waarop dit gebeurt is wat de apostelen in Handelingen 6 zeiden:

Handelingen 6:1-4 – “¹In die dagen, toen het aantal discipelen steeds toenam, ontstond er gemor van de Griekssprekenden tegen de Hebreëen, omdat hun weduwen bij het dagelijkse dienstbetoon over het hoofd gezien werden. ²En de twaalf riepen de menigte van de discipelen bij zich en zeiden: Het is niet behoorlijk dat wij nalaten het Woord van God te verkondigen om de tafels te dienen. ³Zie daarom uit, broeders, naar zeven mannen uit uw midden, van wie men een goed getuigenis geeft, vol van de Heilige Geest en van wijsheid, die wij voor deze noodzakelijke taak zullen aanstellen. ⁴Wij echter zullen volharden in het gebed en in de bediening van het Woord.”

i. Voor de gemeente en voor al haar leden te bidden en de bediening van het Woord is op zich al een full-time job. Daarnaast komt discipelschap, counseling, fellowship, enz. Allemaal bedoelt om Efeze 4 te kunnen doen.

ii. Alleen kan ik mijn taak als herder niet vervullen als jij jouw taak niet vervult. Dus, laat jezelf herderen, laat jezelf toegerust worden, doe het werk van dienstbetoon, draag bij aan de opbouw van Zijn gemeente.

iii. En als je daartoe je leven anders moet gaan inrichten, als je bepaalde activiteiten en bezigheden moet laten vallen, so be it. Als jij je van zonden moet bekeren, doe dat gewoon. Het is het waard. Hij, Jezus is het waard.

iv. En als je niet weet hoe je een werkzaam gemeentelid kan zijn, als je niet weet hoe je jezelf moet laten herderen, vraag het ten eerste aan God, en vraag het ook aan mij of aan Casper, of aan een ander volwassen christen in deze gemeente. Nogmaals, Jezus is het waard.

Eerder zei ik dat in een gemeente waar eenheid van het geloof heerst, mensen zichzelf welwillend zullen verloochenen en welwillend aan zichzelf sterven om Jezus Christus koste wat kost na te volgen.

Een goede lakmoesproef om te bepalen of je reeds aan jezelf gestorven bent is de tekst op de scrol die jullie vandaag mee krijgen.

Hebreeën 13:20-21 – “²⁰De God nu van de vrede, Die de grote Herder van de schapen, onze Heere Jezus Christus, uit de doden heeft teruggebracht, op grond van het bloed van het eeuwige verbond, ²¹moge u toerusten tot elk goed werk om Zijn wil te doen, en in u werken wat in Zijn ogen welbehaaglijk is, door Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.”